

80-річчя

АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ В. М. ПОТУРАЄВА

18 січня виповнилося вісімдесят років відомому вченому-механіку, фахівцю в галузі вібраційної техніки та технології для гірничо-металургійного виробництва академіку НАН України Валентину Микитовичу Потураєву.

Творча діяльність В. М. Потураєва розпочалася після навчання в Дніпропетровському інституті залізничного транспорту. Закінчивши аспірантуру Дніпропетровського металургійного інституту і захистивши кандидатську дисертацію (1954), він до 1974 р. працював у Дніпропетровському гірничому інституті (нині — Національна гірнична академія України) асистентом, доцентом, проректором з наукової роботи, завідувачем кафедри гірничих машин, ректором.

Під час роботи у гірничому інституті завершується формування В. М. Потураєва як вченого в галузі динаміки важких гірничо-металургійних машин. Він захищає докторську дисертацію, навколо нього згуртовується колектив талановитих студентів і молодих наукових працівників. На базі кафедри гірничих машин та створених при ній двох лабораторій під керівництвом В. М. Потураєва формується наукова школа з динаміки важких машин, вібраційної техніки і прикладної механіки гуми.

З 1974 р. наукова діяльність В. М. Потураєва пов'язана з Національною академією наук України. Саме в цей час він стає заступником директора Інституту геотехнічної механіки НАН України, а в 1975 р. — його директором. З 1992 р. Валентин Микитович — почесний директор інституту.

Спектр наукових інтересів ученого дуже широкий — охоплює теоретичні та експериментальні дослідження, розробку методів розрахунку вібраційних машин важкого типу, що працюють в умовах гірничих та металургійних підприємств. Під керівництвом В. М. Потураєва розвинуто теорію взаємодії сипких матеріалів з робочими органами вібраційних транспортно-технологічних машин важкого типу, створено унікальні конструкції вібраційних конвеєрів, грохотів, млинів, дробарок, змішувачів для гірничого і металургійного виробництва.

Широко відомі фундаментальні роботи Валентина Микитовича в галузі вивчення фізико-механічних властивостей високополімерних матеріалів, а також створення методів розрахунку і проектування деталей машин з цих матеріалів.

В. М. Потураєв започаткував новий напрям в гірничому машинобудуванні, пов'язаний зі створенням нових машин, які працюють на основі генерування пружних коливань у робочих органах. Така техніка (грохоти, конвеєри, які мають динамічно активну гумову поверхню, тощо) дала змогу відчутно інтенсифікувати процес переробки гірничої маси.

Усі ці напрями успішно розвиваються науковою школою В. М. Потураєва. Під його керівництвом підготовлено 25 докторів і 55 кандидатів наук. Результати досліджень ученого широко представлені майже в 500 наукових праць, зокрема в 24 монографіях. Він є автором 375 винаходів.

Плідну наукову і педагогічну діяльність Валентин Микитович поєднує з науково-організаційною роботою. Він був головою спеціалізованої ради ВАК СРСР із захисту кандидатських та докторських дисертацій, членом Президії Академії наук України і головою Придніпровського наукового центру НАН України.

Наукові досягнення В. М. Потураєва дістали високу оцінку. Він лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, академічної премії ім. О. П. Динника, премії Ради Міністрів СРСР, йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». За великі заслуги у підготовці спеціалістів і розвиток науки вченого нагороджено орденами Жовтневої Революції і «Знак пошани». За участь у Великій Вітчизняній війні він одержав два ордени та 10 медалей.

Наукова громадськість, колеги, учні і друзі сердечно поздоровляють Валентина Микитовича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, щастя, творчого довголіття, нових успіхів.